

Zarządzenie nr 5/24
Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Laskowej
z dnia 23 stycznia 2024 r.
w sprawie przyjęcia procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia
krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

Na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 2 *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (Dz.U. 2023.1304) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie obowiązuje od 15 lutego 2024 r.

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 1

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

- 1) przemoc psychiczną,
- 2) przemoc fizyczną,
- 3) zaniedbywanie,
- 4) wykorzystywanie seksualne.

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi bądź obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli osoby te ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy¹.

§ 2

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w *Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

- 1) art. 197 – zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej,
- 2) art. 198 – seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności,
- 3) art. 199 – seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia,
- 4) art. 200 – seksualne wykorzystanie małoletniego,

¹ Definicja podana za: P. Masłowska, J. Podlewska, *Interwencja prawna na rzecz dziecka krzywdzonego. Informator dla profesjonalistów*, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, s. 7 (dokument elektroniczny dostępny na stronie: https://edukacja.fdds.pl/pluginfile.php/101327/mod_resource/content/3/Interwencja_prawna_informator-akt_03.2023.pdf).

- 5) art. 200a – elektroniczna korupcja seksualna małoletniego,
- 6) art. 200b – propagowanie pedofilii,
- 7) art. 202 – publiczne prezentowanie treści pornograficznych.

Zgodnie z art. 304 § 2 *Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

§ 3

Ważne sygnały

Pracownicy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Laskowej zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 2. Uwagę pracownika powinny zwrócić np. następujące zachowania:

- 1) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- 2) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.; dziecko często je zmienia,
- 3) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
- 4) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- 5) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- 6) dziecko boi się rodzica lub opiekuna,
- 7) dziecko boi się powrotu do domu,
- 8) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- 9) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
- 10) dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób,
- 11) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 4

Procedury postępowania

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:
 - 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia,

- 2) poinformować dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Laskowej lub pedagoga o zdarzeniu lub o swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego,
 - 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
2. Powiadamiając dyrektora / pedagoga o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, pracownik:
 - 1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa,
 - 2) informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.
 3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wskazanych w § 2:
 - 1) dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Laskowej składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 *Kodeksu postępowania karnego*,
 - 2) dyrektor podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Laskowej.
 4. Dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, korzystając ze wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej procedury.

§ 5

Uwagi końcowe

1. Instytucje udzielające pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy:
 - 1) Telefon alarmowy – 112
 - 2) POLICJA – 997
 - 3) POGOTOWIE- 999
 - 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laskowej od pn.-pt. w godz. 7.30-15.30
tel. 18 3333025
 - 5) Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego Dorota Stanisławczyk - od pn.-pt.
w godz. 7.30-15.30 tel. 18 3333025
 - 6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Laskowej
tel. 18 33 00 218
2. W Urzędzie Gminy Laskowa znajduje się Punkt Konsultacyjny - Informacji, Wsparcia i Pomocy, w którym można skorzystać z bezpłatnego wsparcia specjalistycznego:
 - 1) Jerzy Szczepaniec – pedagog, edukator, trener, specjalista, superwizor w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- 2) Ksiądz dr Jerzy Smoleń - dr teologii, psycholog – psychoonkolog,
 - 3) asp. szt. Marcin Drużkowski – dzielnicowy tel. kontaktowy 660 408 639,
 - 4) Pracownicy socjalni w godzinach pracy GOPS w Laskowej.
3. Terminy konsultacji należy ustalać pod numerem telefonu 18 3333 025 lub bezpośrednio w GOPS Laskowa.
 4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Limanowej udziela wsparcia w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - 1) w zakresie specjalistycznego poradnictwa i interwencji kryzysowej udziela porad psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, rodzinnych, zawodowych i socjalnych,
 - 2) w zakresie realizacji Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie - na bieżąco realizowana jest rekrutacja,
 - 3) w zakresie udzielenia schronienia do 3 miesięcy dla osób będących w nagłej sytuacji kryzysowej - Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Limanowej,
 - 4) w zakresie prowadzenia grup wsparcia prowadzona jest grupa:
 - a) dla dorosłych ofiar przemocy domowej,
 - b) dla młodzieży z problemami w rodzinie (w wieku 14-17 lat).
 5. Szczegółowych informacji dotyczących powyższych form wsparcia prowadzonych przez PCPR udziela P. Joanna Kuźniacka - w godz. 7:15 – 15:15, tel. stacjonarny: (18) 33-37-912 lub telefon komórkowy: 573 782 441. Numer telefonu po godzinie 15:15 – 883 211 552.
 6. Wykaz placówek udzielających tymczasowego schronienia dla województwa małopolskiego znajduje się na stronie internetowej - www.malopolska.uw.gov.pl
 7. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę - 116 111
 8. SOS - telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka - 800 12 12 12
 9. Poradnia Telefoniczna Niebieskiej Linii - 116 123, 22 668-70-00

Komenda Rejonowa Policji w Limanowej
bądź Prokuratura Rejonowa w Limanowej

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art.¹
*Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) na szkodę
małoletniego*²

Uzasadnienie

*(W uzasadnieniu opisuje się stan faktyczny, w szczególności to, w jaki sposób pracownicy
Zespołu dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie
okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. Jeżeli okoliczności
te stały się wiadome pracownikom Zespołu, należy podać, w miarę możliwości, następujące
dane dotyczące przestępstwa:*

- 1) datę,*
- 2) miejsce,*
- 3) okoliczności przestępstwa,*
- 4) świadków,*
- 5) materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania,
zaświadczenia).*

.....
(imię i nazwisko osoby zgłaszającej)

¹ Należy wpisać przestępstwo spośród wymienionych w § 2 procedury. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji przestępstwa można tę część pominąć.

² Należy wpisać dane dziecka.